

23. 11. 2015

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Záruka na opravu věci

Starý občanský zákoník zakotvoval pro případ opravy věci záruční dobu na opravu v délce tří měsíců. Jak se to však má se zárukou na opravu věci dle stávajícího občanského zákoníku?

FIALA, TEJKAL A PARTNEŘI S.R.O.
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Stará právní úprava

Oprava věci spadala jak v případě starého občanského zákoníku (zák. č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník), tak v případě obchodního zákoníku (zák. č. [513/1991](#) Sb. obchodní zákoník) vždy do režimu smlouvy o dílo. Obchodní zákoník zakotvoval pouze odpovědnost zhotovitele za vady věci v době jejího předání, případná záruka by musela být předmětem smluvního ujednání mezi stranami. Starý občanský zákoník na rozdíl od zákoníku obchodního zakotvoval na provedenou opravu v § 654 přímo záruční dobu v délce tří měsíců a v případě stavebních prací osmnáct měsíců, pokud se samozřejmě strany nedohodly na záruční době delší nebo ji jinak nestanovil zvláštní právní předpis[1].

Nová právní úprava

Stejně jako ve staré právní úpravě, tak i v úpravě obsažené ve stávajícím občanském zákoníku (zák. č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník), se na opravu věci použije smluvní typ smlouvy o dílo[2]. Podle ustanovení § 2615 občanského zákoníku má dílo vady, neodpovídá-li dílo smlouvě. Vzhledem k povaze opravy věci je zřejmé, že dílo v podobě provedené opravy nebude odpovídat smlouvě tehdy, pokud závada nebyla odstraněna, resp. i tehdy, pokud došlo k odstranění závady sice z velké části, ale přesto ne v celém rozsahu. Pro případ vadného díla pak § 2615 odst. 2 občanského zákoníku stanoví, že o právech objednatele z vadného plnění platí obdobně ustanovení o kupní smlouvě.

Přestože se budeme v dalším výkladu pohybovat v úpravě smlouvy kupní, budeme nadále pro zachování kontinuity se smlouvou o dílo používat místo pojmů kupující - prodávající pojmy objednatel - zhotovitel, nevyžádají-li si okolnosti jinak.

Obecná úprava

Úprava práv objednatele z vadného plnění v případě kupní smlouvy je upravena obecně v ustanovení § 2099 - § 2112 občanského zákoníku.

Základ odpovědnosti zhotovitele je dle uvedených ustanovení totožný s úpravou v obchodním zákoníku, neboť dle § 2100 odst. 1 občanského zákoníku platí, že právo objednatele z vadného plnění zakládá vada, kterou má věc při přechodu nebezpečí škody na objednatele, byť se projeví později. V námi řešeném případě se vadou věci rozumí vada opravy věci. Takovou vadu pak musí objednatel ve smyslu § 2112 odst. 1 občanského zákoníku oznámit bez zbytečného odkladu poté, co ji mohl při včasné prohlídce a dostatečné péči zjistit, jinak objednateli soud právo z vadného plnění nepřizná. V případě vad skrytých je tato povinnost ohraničena objektivní lhůtou dva roky od odevzdání opravené

věci objednateli. Objednatel je zároveň povinen prokázat, že oprava byla vadná již v okamžiku přechodu nebezpečí škody na věci na objednatele.

Záruku za jakost věci v citovaných ustanoveních občanském zákoníku nenalezneme, zákonná záruka za provedenou opravu tedy objednateli opravy věci nevzniká. To však nebrání zhotoviteli, aby objednateli poskytl smluvní záruku na provedenou opravu z vlastní vůle.

Speciální úprava

V případě, že zhotovitel opravy je podnikatel a objednatel naopak podnikatel není, nebo objednatel sice podnikatelem je, ale při uzavření smlouvy o dílo není z okolností zřejmé, že se oprava týká jeho podnikatelské činnosti, je nezbytné vzít v úvahu též ustanovení § 2158 – 2174 občanského zákoníku, jak vyplývá právě z § 2158 občanského zákoníku. Citovaná ustanovení se totiž v takovém případě užijí jako speciální ustanovení k obecným ustanovením o kupní smlouvě.

Stejně jako v případě obecných ustanovení, tak i v těchto případech odpovídá zhotovitel objednateli, že oprava věci je bezvadná. Odlišně od obecných ustanovení však § 2165 občanského zákoníku uvádí, že objednatel je oprávněn uplatnit právo z vady v době 24 měsíců od převzetí bez jakéhokoliv omezení. Není tedy třeba, aby šlo o vadu skrytou, a není ani třeba splnit povinnost oznámit vadu bez zbytečného odkladu poté, co ji mohl objednatel při včasné prohlídce a dostatečné péči zjistit. Přesto lze doporučit, aby objednatel oznámil zjištěnou vadu též bez zbytečného odkladu od jejího zjištění, neboť zbytečné otálení s oznámením vady by mohlo být shledáno jako rozporné s dobrými mravy. V takovém případě by soud též nemusel objednateli právo z vadného plnění přiznat.

V ustanovení § 2161 odst. 2 občanského zákoníku je zároveň zakotven velmi silný ochranný institut objednatele, jehož podstatou je vytvoření vyvratitelné domněnky, že oprava věci byla vadná již při převzetí, pokud se vada projeví v průběhu šesti měsíců od převzetí. Citované ustanovení obrací důkazní břemeno a vyžaduje, aby bezvadnost opravy věci v době převzetí prokázal zhotovitel.

Pro zodpovězení otázky, zda zákon poskytuje objednateli na opravu věci záruku je rozhodující výklad § 2165 odst. 1 občanského zákoníku. Doposud není ustálen názor, zda § 2165 odst. 1 občanského zákoníku obsahuje úpravu zákonné záruky za vady a dává tak objednateli možnost uplatnit právo z jakékoliv vady, která se na věci vyskytne po dobu 24 měsíců od převzetí, aniž by zároveň muselo jít o vadu, která existovala na věci již v době jejího převzetí, nebo zda se předmětné ustanovení vztahuje pouze na vady, které měla věc již v době jejího převzetí. O této problematice bylo napsáno již mnoho a cílem tohoto článku není rozbor tohoto problému. Závěr článku se bude zabývat oběma alternativami, abychom pokryli obě možnosti dalšího vývoje.

S ohledem na předmět tohoto článku, tedy odpovědnost zhotovitele za opravu věci, tedy za opravu věci již použité, lze dle našeho přesvědčení aplikovat na takové případy též druhou větu ustanovení § 2168 občanského zákoníku. Druhá věta uvedeného ustanovení umožňuje smluvním stranám v případě prodeje použitého zboží sjednat, že zákonem stanovená dvouletá doba pro uplatnění práv z odpovědnosti vady se zkracuje až o polovinu, tedy na 12 měsíců. Pokud by strany ujednaly zkrácení větší, platí za ujednané zkrácení na polovinu zákonné doby.

Má-li tedy v případě kupní smlouvy prodávající možnost sjednat s kupujícím zkrácení doby pro uplatnění práv z odpovědnosti za vady z důvodu, že věc již byla použita, přičemž právě jisté opotřebením vystavuje prodávajícího vyššímu riziku výskytu vady, nelze stejné právo upřít ani zhotoviteli opravy věci v případě smlouvy o dílo, neboť i tento zhotovitel se vystavuje vyššímu riziku toho, že se oprava ukáže být vadnou právě v souvislosti s předcházejícím opotřebením věci, jehož rozsah je zhotoviteli neznámý. Z tohoto důvodu má dle našeho názoru i zhotovitel možnost sjednat s objednatel, že jeho odpovědnost za vady opravy věci bude kratší než 24 měsíců, nikoliv však

kratší než měsíců 12.

Závěr

Provádí-li zhotovitel v rámci svého podnikání opravu věci pro objednatele, který je též podnikatelem a oprava se týká podnikání objednatele, nebo provádí-li opravu věci zhotovitel pouze ad hoc nikoliv v rámci svého podnikání bez ohledu na to, kdo je objednatelem, má objednatel možnost uplatnit u zhotovitele pouze ty vady opravy, které měla oprava již v okamžiku, kdy opravenou věc od zhotovitele převzal, zákon žádnou záruku nestanoví, objednatel ji tak může poskytnout pouze z vlastní vůle. Zjištěnou vadnost opravy věci je objednatel povinen oznámit zhotoviteli bez zbytečného odkladu poté, co vadu zjistí, jinak se vystavuje riziku, že soud objednateli právo z vadného plnění nepřizná.

Provádí-li zhotovitel v rámci svého podnikání opravu věci pro nepodnikatele, resp. pro spotřebitele, má objednatel možnost uplatnit u zhotovitele vady opravy po dobu 24 měsíců ode dne převzetí opravené věci, tuto lhůtu však strany mohou dohodou zkrátit až na 12 měsíců. Projeví-li se však jakákoliv vada opravy v době 6 měsíců od převzetí opravené věci objednatelem, má se za to, že oprava byla vadná již v okamžiku převzetí opravené věci objednatelem, a je na zhotoviteli, aby prokázal, že oprava byla provedená bezvadně.

Jde-li v případě opravy věci o vztah podnikatele a spotřebitele a přijmeme-li výklad § 2165 odst. 1 občanského zákoníku v tom smyslu, že zakotvuje skutečně záruku za jakoukoliv vadu, která se vyskytne na opravě v době 24 měsíců od převzetí, svědčí objednateli na provedenou opravu věci záruka v délce 24 měsíců, ledaže se dohodnul se zhotovitelem na lhůtu kratší, vždy však nejméně 12 měsíců.

Přijmeme-li naopak výklad, že § 2165 odst. 1 občanského zákoníku se týká pouze vad opravy existujících v době převzetí opravené věci objednatelem, zákon žádnou záruku na opravu věci nestanoví a objednatel ji tak může poskytnout pouze z vlastní vůle.

JUDr. Petr Fiala,
advokát

Mgr. Michal Gabriel,

trvale spolupracující advokát

[Fiala, Tejkal a partneři, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Helfertova 2040/13
613 00 Brno

Tel.: +420 541 211 528
e-mail: recepce@akfiala.cz

[1] Vyhláška ministerstva všeobecního strojírenství a Ústřední správy pro rozvoj místního hospodářství č. [18/1965](#) Sb., o podmínkách údržby a oprav silničních vozidel pro motorovou dopravu v majetku občanů a nesocialistických organizací. Vyhláška byla účinná od 12.03.1965 do 31.12.2013. Tato vyhláška stanovila ve svém § 6 odst. 1, že „Za opravy vozidel se poskytuje záruka na dobu šesti měsíců ode dne převzetí opraveného vozidla objednatelem.“.

[2] § 2587 zák. č. 89/2012: Dílem se rozumí zhotovení určité věci, nespadá-li pod kupní smlouvu, a dále údržba, oprava nebo úprava věci, nebo činnost s jiným výsledkem. Dílem se rozumí vždy zhotovení, údržba, oprava nebo úprava stavby nebo její části.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Smluvní autonomie vs. ochrana slabší strany v moderním kontrakčním právu](#)
- [Reklamace vad stavby](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Oceňování nemovitosti a přiměřená náhrada při zrušení spoluvlastnictví](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel × společnost\)](#)
- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)